

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZEKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Uj harc.

— ápr. 7.

Legyünk igazságosak!

Az a viszony, amelyben a munkás a munkaadóhoz áll, egészségtelen és természetellenes. Nem tagadjuk a tőkének ama természetét, hogy szintén munkát képvisel és a természetbeni munka folytatásához elengedhetetlenek; de viszont ismerje be a tőke is, hogy a természetbeni munka nélkül holt tőke, amely nem helyettesítheti a munkát. Így egymásra utalva pedig, legalább is az az igazság, hogy koordinálva legyenek egymás mellett.

Csak hogy a munkának éppen ezt a jogát, azt, hogy legalább is a tőkével egyenrangú tényezője a gazdasági élet-funkciónak, megtagadja a monopoliumra hajló tőke. Ezt tudva, nemcsak könnyen megmagyarázhatjuk azt a nagy küzdelmet, amely világszerte folyik a munka és a tőke közt, hanem igen természetesnek is találjuk. Mert a jogegyenlőségért folyó küzdelem, bármily térben és irányban nyilvánuljon meg, már csak az erők ellensúlyozása szempontjából is rokonszenves és szükséges.

Éppen azért a munkások tömörülése igazságos. Ez azonban nem zárja ki, hogy a munkaadók tömörülését is igazságosnak, jogosnak és szükségesnek ne tartsuk. Sőt!

De ha van valami kifogásolni való abban a munkaadói szervezkedésben, amely a szászországi Krimmitschautól kölcsönözve nevét, tőkehatalmi kérdést akar csinálni e harczból, úgy az semmi más, mint éppen ennek a hatalmi kérdésnek a felvetése, vagy ami még közelebb jár az igazsághoz, e hatalmi kérdésnek lefelé, a másokkal szemben való győzedelmeskedni akarása.

Hogy a munkás és munkaadó közt folyó harc olyan irányu, mint amilyen, a magunk részéről annak tulajdonítjuk, hogy nincsenek tisztában a harc jelentőségével. Ha a kérdést szemlélhetőleg akarnók feltüntetni, a munka szempontjából legjobban egy oly képpel illusztrálhatnók, amelyen legalól van a munkás, felette van, őt nyomja a munkaadó és az efelett levő fogyasztó közönség. A munkásnak tehát két erő nyomását: a munkaadót és a fogyasztó közönséget kell viselnie, míg a munkaadó, mely a sorban másodiknak következik, csak egy erőnek, a fogyasztóközönségnek a nyomását viseli. Ily helyzetben pedig a munkás, ha a jogérvényesítés szempontjából mozogni akar, ennek erejét csak a munkaadóval éreztetheti, mint amely első sorban nyomja. Ha már most a munkaadó ezáltal helyzetét veszélyeztetve látja, vagy érzi, úgy az ő mozgásának nem lefelé, vissza a munkásra

kell irányulnia, amely irányban az a veszély fenyegeti, hogyha netalán a legalul fekvő munkást agyonnyomták, utána ő következik — hanem fölfelé, a fogyasztóközönséggel szemben, erre áthárítva mintegy a feléje gyakorolt nyomást, amely szabadon engedhet, minthogy őt semmi sem nyomja.

Mi tehát, nem tagadjuk a jogosultságát annak, hogy amikor a munkás szervezkedik, a munkaadó is szervezkedjék, sőt szükségesnek tartjuk, de nem a munkásokkal szemben. Mert amíg a szervezkedés ily irányu, addig csak felesleges harczokat provokál, de nem segít a helyzeten. Sőt a hatalmi kérdéssel csak rontja a helyzetet, amit fényes példával illusztrálnak a németországi események.

Németországban a munkások szervezkedésével szemben szervezkednek a munkaadók is. Az előkészítő-bizottság brosurában fejtette ki azokat az irányelveket, melyek szerint a munkaadói szövetségnek megalakulnia és működnie kell.

A brosurá szerint a szövetségbe csak az a munkaadó lép be, akire a bal-esetbiztosító törvény hatálya kiterjed, a szorosán vett kézművesipar ki volna zárva. A németországi munkaadók összességét egyesítő szövetség helyi szövetségekre, illetve szakszövetségekre oszolnék.

A mi nótáriusunk.

Írta: Abonyi Árpád.

Valamelyest sovány és igen szeplős volt Kis Ferencz, a mi jegyzőnk, egyébképpen azonban jóra való, derék, tisztességes ember. Szorgalma igazi esoda s a fő: nem haragudott ő reá senki. Még Miklós anyó, a sánta boszorkány sem.

És élt egy jóságos uri asszony a falu közepe táján emelkedő régi XVIII. századbeli kuriában: özvegy Andornakiné, a fiával, ki nagyon csinos fiatal ember volt, hasonlatos az apjához, Andornaki Domokos követ urhoz. Még ő rá is emlékezünk. Nagy, fényes hajóttai pompaságok között temették, midőn egy este lefeküdt és többé nem kelt fel. Az urasszony igaz szomorúsággal gyászolta és többé nem eresztette vissza fiát Budapestre, hol igen finomul billiárdozó életet él vala — hallottuk — az egyetem falain kívül.

Igy került vissza a fiatal ur édes anyja házába, jóformán épen akkor, midőn

a mi szorgalmas nótáriusunk háztája is hangos lett egy rövidke napra. Bámulogó gyerekek állingáltak a szegényes jegyzői porta kapuja előtt azon a napon, öreg asszonyok bólingatták nagy esodálkozással kendős fejüket s maga a fiatal „urfi” is valóságos, bár éppen nem érthető felindulással ujságotla édes anyjának, hogy az az alázatos, kopott kis ember nyilván elvesztette a fejét.

— Miért, fiam?

— Megnősült! felelte gyorsan, beszszankodva, mondhatni gyűlölettel, a fiatal ur.

— Jól tette, ha megházasodott; kettőnek könnyebb...

Restelte hozzátenni, hogy a nyomorúság könnyebb. Nagyabecsülte ő is szorgalmas szerény jegyzőnk, szívesen segített volna egyet-mást bajos dolgában is. Kis Ferencz azonban, mióta aprócska hivatal-káját elfoglalta, sohasem kért senkitől semmit. Látszik, gondolta sok jóindulattal az urasszony, hogy iskolákat végzett s egy-nemely uri dologban is jártas ember, ki jobb világot is látott egykor, Pesten mikor még boltja volt édes apjának a régi Stáció-

utczában s rokoni jusszon a vagyonos megyeri Stein-családdal is igen bizalmas viszonyban éltek. Azóta persze sok minden történt. Beszéltek, hallatszott valami esunya história is holmi eltűnt idegen pénzekről, váltókról, bűnvádi feljelentésekről s más efajta piszkosságokról... Az öreg Stein János elvégre agyonlőtte magát, családja: neje, leánya, a hajadon Klárka, rémületes szegénységbe került s teljesen tönkrement Steinék bukása következtében a kis nótárius apjának stáció-utczai üzlete is. Lefoglaltak, eladtak mindent. Szétment mindakét család — közösen birtokolták valamennyien a koldusbotot. Kis Ferencz később szerzett magának egy darab becsületes kenyeret: jegyző lett falunkban. A megboldogult Andornaki Domokos „nyomta be” és ezt nagyon helyesen eselskedte.

Özvegye fölöttébb természetesen és helyesnek találta azt is, hogy a jegyző fiatal hitvesét Stein Klárikának hívják. Mert ez így van rendén. Egymás miatt bukkott el a két család, illő, hogy segítsenek egymáson és szeressék egymást a gyerekek. Czi-

Olesó bevásárlási forrás

Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő

aruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piacz-utca 22. szám alatt, — (kistemplommal szemben).

A szövetség feladata az üzleti költségek kartallszerű megállapítása, de legfőbb célja, hogy a sztrájkjal sújtott, vagy bojkotált munkaadót anyagilag is támogassa. Erre a munkaadónak akkor nyílik joga, ha a munkaadókból alakított választott bíróság a munkások követelését az illető munkaadóval szemben jogtalannak konstataálja. A szövetség feladata lesz, hogy ilyenkor, t. i. mikor a jogtalanok itélt követelések miatt a munkások sztrájkba lépnek, nem csupán a sztrájkolókat zárják ki az egyazonüzemi iparszakokból, hanem azokat a munkásokat is, akik nem is sztrájkolnak. A támogatás készpénzben történik. Minthogy azonban ez a támogatás harcz, harcz a munkásokkal szemben, a harczhoz pedig pénz kell, ezért a szövetség egy ugynevezett hadi kincstárt (Kriegsschatz) létesít, amelybe minden munkaadó vagy a foglalkoztatott munkások számára képest, vagy ezeknek béréhez viszonyított megfelelő százalék tag-sági kvótát fizetne.

Amint e tervezetből látjuk, ugyan csak nagy a harci kedv a munkaadók közt. De hát ez természetes is, amikor a munkás és munkaadó közt való viszony szabályozásából hatalmi kérdést csináltak. Viszont az is természetes, hogy ezt a szertelen harci kedvet és fegyverkezést még a szocialistákkal nem szimpatizáló német közvélemény is megütöztetve vette hirül és kellő mérsékletre akarja szorítani, úgy, hogy a munkaadói szövetség főfeladatát ne a munkásokkal szemben való támadásban lássa, ami annyit jelent, hogy mielőbb a felfelé való védekezésben jusson kifejezésre.

A magyar munkaadók „Krimmitschau“-val utánozták a németet: féltő, hogy az utánpótlásban tovább is akarnak menni,

addig az abszurdumig, amelyet fentebb vázoltunk és amelyből okulást meríthetnének, mert ami bármily veszélyes kísérlet a német ipar elbir, az a mi iparunkat agyon sújthatja.

Tavaszi feladatok.

— ápril 7.

Itt az ideje, hogy a gazdaember számbavegye a megnyíló mezőn rá váró teendőket. De nemcsak azokat, amiket a saját szántóföldjén és réjtjén kell teljesíteni, hanem azokat is, amiktől a legfontosabb közös jószág, a legelő, várja a javulását.

A magyar közmondás a közös dolgot nem tartja valami jónak. De még sem lehetett az állattartásnak a közös legelőnél jobb módját kitalálni. Hiszen még ott is szükséges a legelő, ahol bőven termelnek mesterséges takarmányt, ha másért nem, azért, hogy a marhának legyen helye a szabad mozgásra és levegő szivásra. Mert bizony udvaron és istállóban nem nő fel egészséges állat, sőt a már felnőtt állatra is leselkedik a tüdővész, meg egyéb, a friss levegő és bő mozgás hiából eredő nyavalya.

Sőt azt tapasztaljuk, hogy azokban a községekben van a legbiztosabb alapon a földmivelő nép jó módja, ahol legelő van. A kisgazda kincsháza, az állattenyésztés, a közös legelőt nem nélkülözheti.

De sok a hiba a közös legelők kezelése körül. A legtöbbször alig van igazán jó, nemes fü. Annál bujábban terem azonban a gaz és mindenféle tövis. A hegyvidéki legelőkön a cserjék veszik el a tápláló fü helyét.

Nem is csoda. Hiszen a szántóföldeken már rájöttünk, hogy azt a földet, amiről aratunk, művelni, trágyázni, gondozni is kell. De ugyan hány olyan közös legelőnk van, amelyeket rendszeresen gondoznánk. Pedig a gondozás nem is olyan sokból áll. A trágyát ősszel el kellene teregetni, a talajt megfogasolni, holdaként egynéhány jó marék hasznos és az ottani földet szerető fűmagot elvetni. Fel kell osztani a legelőt részekre és a legeltetést e részekben üzni, hogy míg az egyik részt tapossa és legeli a marha, a másik pihenjen. Átázott legelőre nem volna szabad csordát hajtani, hogy a fü be ne taposódjék. Nem lenne szabad csak annyit marhát ráhajtani, amennyit megbir.

Mindezeket most már törvény is elrendeli: az 1894-iki mezőgazdasági törvény.

Itt az ideje, hogy a gazdák maguk hozzáfogjanak a törvény helyes végrehajtásához. Mert nem vezet jóra, ha az országból több millió hold, a sok legelő, nem képes a hivatását teljesíteni s eképen a földmivelő nép jelentékeny birtokából nagyon kevés hasznot lát.

Tudunk róla, hogy sok községben papíron megvan a legelőrendtartás, úgy, amint a törvény kívánja. De mit ér, ha a gazdák alig tudnak felőle s rendelkezései végrehajtva nincsenek.

Emlékezzünk rá, hogy már évek óta milyen jó ára van a marhának. Hogy milyen jól járt, akinek volt eladni való állatja. Egészen bizonyos, hogy a marha ára mindig jó lesz s a legelők rendes kezelése, a vele járó költség és munka bőven meg fog térülni.

peljék együtt a nagyságos életet. Ami nehez egynek: ketten cipeljük, akkor tán könnyebb. Be jó, hogy ily oktondi meséket is kitalálhat önmaga megcsalására a porlandó ember...

A fiatal ur egyebiránt csak nagyritkán tette ezután szavát a jegyző házaságát.

Látzólag többé nem törődött vele.

Elfelejtette, mint a praetori jogot, meg a pandektákat. Egyszer férfi társaságban ugyan említette, hogy a megyebálon... vagy ahol... ő is sokatáncolt a szép Stein Klárikával s úgy megtelt valami mohó tűzzel a szíve, hogy szinte „beleszédült, mint a légy“... Ezzel a szeliden puffanó ócska frázissal azonban be is fejezte a dolgot. Többé egy szóval sem említette a „szép“ Klárá.

Minden uri gondja a mezei munkák felé fordult. Hol a felső tagok valamelyikén látták izmos fekete lován, hol a tanyák és majorok közelében.

A bőséges termés, a sok aczélos, drága buza jó kedvet teremtett akkoriban minden portán. Sok volt az áldás, félrebillent tőle a gazdák kalapja s szertelenül pajkosak lettek az asszonyok is. Mindenki örült, tréfált, nem félt a jövődtől. Sok buza, sok bor, sok gyerek... de igaz ez a vén közmondás, mert csakugyan úgy lett. E boldog nyáron sokkal inkább feltűnt, hogy nótáriusunk mindegyre szomorubb arccal jár-kel dolgai után. Busitja tán az élete, vagy a vágyai talán? Azonban miféle vágyai lehetnek Kis Ferencnek?

Nem is lehetett kitalálni a baját, csak akkor, ha otthon üldögélt szobájában és tudta, hogy még felesége a szép, halovány, kedvetlen asszony sem látja. Ha kinyit-

hatta a záros fiókot, melyben egy zafirköves aranygyűrűt őrzött — egy perczre fölvidult. Harmincz forint volt a gyűrű ára — sokáig kuporgatta kicsiny fizetéséből, míg megvehette. De most már itt van. Csinos, fényes, ragyog a zafir benne, mint a mesébeli habléány kéktüzi szeme. Születésnapra szánta az asszonynak. Örülni fog-e nek, nem-e, — elég csinosnak fogja-e találni, elég kedvesnek, elég csillogónak?

Oh, be aggodalmas kérdések — a jegyző nyugtalanul gondolt rájuk s ezalatt reménykedett, álmodott egy nyájas mosolyról, melylyel az örökké egykedvű, fásultnak és bánatosnak látszó hitves tán meg fogja jutalmazni. Hiszen oly semmi ő e nyulánk fiatal asszony mellett, oly szörnyű semmi... Ezért szomorodott el árva feje, ha arra gondolt, hogy még mosolyogni sem fog tán az asszony... Bár csak átesett volna már az egészen. Olyan nehezen tud megállni az asszony előtt s úgy szégyenli, hogy nincs elég pénze. Szent isten, igaz — úgy érzi — hogy még lopni is tudna az asszony kedvéért. Odaszórná lábai elé a pénzt, azután golyót röpítene a nyomorult kutya fejébe, aki lopott.

Az asszony némelykor kocsióra ült és meglátogatta özvegy édesanyját, a közeli városkában, aki ott csendesen éldegélt egy jómódu rokokonknál és nem volt rábirható, hogy kiköltözzék falura a leányához.

Azokon egyszer aztán azt írta, hogy jöjjön gyorsan, mert édesanyja megbetegedett.

— Menjen Klárika szívem, menjen azonnal — unszolta aggodó arccal a jegyző — átüzenek Pál Andrásékhöz, hogy fogjon be rögtön és vigye be magát. Mi baja a kedves mamának?

— Nem tudom — felelt az asszony s mintha egy pillanatig habozott volna a válaszzal — azt írják, beteg...

— De csak nincs nagyon rosszszul?

— Nem tudom... — szólt most már türelmetlenül, szinte heves hangon az asszony — kérem, ne vallasson!

— Engedelmet kérek, ne haragudjék... — szegyenkezett alázatosan a férj s átsietett a szomszédba, hogy megsürgesse a kocsi.

Ohahaza addig felöltözött az asszony. Elővette fekete ruháját s föltette kalapját, fényes szőke haját leszorította fátvállal. Keskeny, meleg kezeire keztyűt húzott. Egy gomb nem engedett — azt leszakította. Türelmetlen volt, sápadt, majdnem dühös. Meg-megvillanó szikra ragyogott szemében, sok forróság s valami szikkasztó látégett az ajakán, lát a vércseppjeiben, ebben az örvénylő, lázas áradatban, mely a becsületes Kis Ferenczet — derék férje urát, a jámbort, ki miatta törte magát — a sóvány és szeplős jegyzőt, azt a gyermekesen bizakodó, vallásos, türelmes... azt a számár kis embert sohasem perzselt meg.

Negyedóra mulva készen állt a kocsi. A jegyző maga szíjjazta föl az ülést, hogy ruganyosabb legyen.

Azután besietett a házba.

Odamarad egynéhány napig az asszony, kabátot is vigyen és egy kézi táskát az apróbb holmijának. A nagy utazóládát ő cipelte ki, a kabátot is, a csomagot is. Berakott mindent a kocsiülés alá, izgatottan, remegő kézzel — maga sem tudta miért. Némelykor az ember is, mint az állat, valami fojtogató, nehéz levegőt érez vihar előtt... Egy keskeny vörös doboz

A bábaképző-intézet rejtelsei.

— április 7.

Vérlázító botrány tartja izgatottságban pár nap óta a város közönségét. Az ügyesség utasítására a rendőrség erélyesen folytatja a vizgálatot. A vérlázító eset az, hogy a debreczeni bábaképző-intézetben az osztályorvos utasítására a holtan világra jött gyermekeket az emésztő gödörbe dobták.

A felháborító eset előzményei a következők:

Egy Fischer nevű éremjéni kereskedő feleségét husvét vasárnapján Debreczenbe, a bábaképző-intézetbe hozta. A fiatal asszony hétfőn egy holt gyermeknek adott életet.

Az anya kérte, mutassák meg gyermekét, de ezt megtagadták tőle, azzal, hogy már a hullaházba vitték a kis hullát. Pedig nem úgy volt. Állítólag Horváth Ferencz dr. orvos utasítására a gyermek holt testét az emésztő gödörbe dobták.

Kedden délelőtt megjelent a bábaképző-intézetben a zsidó hitközség Weisz nevű halottvizsgálója, hogy a kis hullát eltemesse és ekkor tudta meg, hogy a kis holttestet — Horváth orvos parancsára az emésztő gödörbe lökték.

Kedden délelőtt érkezett a férj, aki szintén követelte a holt gyermeket. Neki azt adták válaszul, hogy a kis holt tetejét kiszállították a közpórház halottas kamrájába.

Ekkor értesült a férj arról a szörnyüsről is, hogy hová dobták a kis halottját és azt a megnevezhetetlen helyről a délelőtti folyamán az intézet szolgája horoggal halászta ki és a kis hullát dr. Horváth Ferencz orvos tisztította meg

és csak azután szállította a közpórház halottas kamrájába.

Elképzelhetni a szerencsétlen ember kétségbeesését.

Szerdán délelőtt az ügyességre ment F. L. semjéni kereskedő, hogy a feljelentést megtegye, mire az ügyességen jegyzőkönyvet vettek föl és azonnal áttették a rendőrség bünygyi osztályához a vizgálat megejtése végett.

Délután 3 órakor Joney Miklós alkapitány, Mile Pál rengőrfogalmazó, Fejér Mihály rendőrbiztos és Minóry Gyula jegyzőkönyvvezető megjelentek a Péterfi-utca 76 sz. a levő bábaképző-intézetben a vizgálat megejtése végett.

Késő estig tartott a vizgálat, kihallgatták dr. Horváth Ferencz osztályorvost, aki tagadta, miszerint ő adta volna a rendeletet, hogy a kis hullát az emésztő gödörbe hajtsák.

Tagadásával szemben Szikszay Mihályné és Morán Ágnes bábák, valamint a közös kórtéremben fekvő beteg asszonyok egyike terhelő vallomást tettek. — Egyértelműleg kijelentették, hogy a szülés után, mikor Szikszayné kérdezte:

— Hová tegyük a kis hullát?

— Dobják a . . . felelte az orvos.

Az ő parancsára azután oda is dobták és csak másnap hozta ki a kapus horoggal, amint fentebb már említettük is.

A vizgálat során kiderült az is, hogy az ápolónők nem első ízben követtek el e szörnyű tettet, amit bizonyít az is, hogy még egy másik gyermek hulláját is kivették az emésztő gödörből. Az intézet igazgatója, dr. Kenézy Gyula kedden érkezett haza Debreczenbe és ahogy a vérlázító esetről felháborodással értesült, Horváth Ferencz drt nyomban felfüggesztette állásától és megindította el-

lene a vizgálatot. A legérdekesebb a dologban, hogy az eset nem képez büntetendő cselekményt és így a bűnös nem kaphatja meg méltó és megérdemelt büntetését.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Drótos tót. (A. bérlet.)

Péntek: Sursum Corda. (B. bérlet.)

Szombat: Sursum Corda. (C. bérlet.)

Vasárnap d. u. Piros bugyelláris, este: Sursum Corda. (A. bérlet.)

Bob herczeg. Tegnap este a Bob herczeg czimszerepében mutatkozott be Rózsa Lili, aki nagyon bájos, kedves volt. Tapssal fogadták s szép virágcsokrot is kapott. Sokat tapsolták nyílt színen is s általában a közönség nagyon rokonszenvesen fogadta. A többi szereplők a régiiek voltak. Püspöki Rózi iránt is kitéjezést adott a közönség rokonszenvének s babékoszorúval diszített virágállványt kapott. A színház a Bob herczeg 26-ik előadására is zsufolásig megtelt s valószínű, hogy ez a darab még több zsufolt házat fog megérinti.

Színházi hírek. Pénteken lesz a premierje Bosnyák Zoltán 4 felvonásos színművének, a „Sursum Corda“-nak, melyből nap-nap mellett tartanak színpadi próbákat.

Czobor Károly 3 felvonásos operettjéből, a „Hajduk hadnagyá“-ból a zongora próbák annyira előre haladtak, hogy a jövő héten megkezdődnek a színpadi próbák. Az operett jobb szerepeit Sugar Aranka, Rózsa Lili, Krémerné Lili, Mezei Andor, Iványi Antal, Krémer Jenő, Nagy János, Virágháty Lajos és Szalay Károly játsszák.

Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Buyertein 4 felvonásos drámájából, melynek a címe „Takarodó“. A dráma premierje e hó közepén lesz.

bizony kicsuszott a kezéből s a földre pottyant.

— Mit csinál! — kiáltotta ingerülten az asszony.

— Bocsanat, leejtettem... felelte a férj s gyorsan felemelte a dobozt. Gyönyörű rubin karperecz hullott ki belőle a földre, körülfogalva egész sor ragyogó briliánsokkal.

A jegyző rámeresztette szemét a drágaságra...

— Adja ide! — fakadt ki indulatosan az asszony, milyen ügyetlenség!

— Ne nehezeltessen — rebegte mély lélegzettel a jegyző s most már az asszonyra meresztette tekintetét, mely tele volt fájdalommal és bambasággal — de ez a karperecz, Klára... ez a karperecz...

— Anyámé volt — vágott szavába hevesen a nő és kivette férje kezéből a drágaságot — láthatta, ha akarta.

— Én?

— Igen, maga — intett fejével az asszony.

— Csakugyan — dörmögte eltompult hangon a férfi és félrenézett, hallgatott, majd meg a kabátja zsebet tapogatta. — Emlékszem, hogy már... láttam ezt a karpereczet a megyebálon is, ahol a fiatal Andornakival táncolt... Bocsanat, hogy megfeledeztem róla.

— Gyanusít?

— Nem. De úgy tetszik, mintha édesanyja karpereczének a mását már láttam volna.

— Ugyan hol? kérdezte merészen az asszony.

— Pesten a Népszínház színpadán, egy vöröshajú leány kezén, aki akkoriban szeretője volt Andornaki urnak.

— Ostoba beszéd...

— Lehet, lehet... Isten áldja meg!

— Jó napot! szólit habozva az asszony, sietek a szegény mamához.

— Igaza van, siessen a szegény mamához.

A kis nótárius megvárta, míg a kocsi a jegenyesor végén eltűnt szem elől és többé nem látott semmit. Akkor bement a szobájába, kihuzott kabátja zsebéből egy töltött forgópisztolyt s a diványra dobtá.

— Nem bírom — lehelte szomorúan — inkább magamat, mint őt...

Vissza sem várta az asszonyt.

Tudta, hogy nem jön. Arany szabadság való arany madárnak — nem ilyen nyomorúságos, kopott kalitka, mint az ő háza.

Hát elment. A fiatal Andornakival. Később... úgy lehet... mással.

A harmadik hét végén levelet kapott a francia Dieppe-ből. Nem bontotta fel, csak kitarította a napfénynek s miután látta, hogy mindössze három sor az egész, olvasatlanul összetépte s a közeli szemétdombra szórta. Mit írhat három sorban egy ezéda asszony? Szemétre valót. Hát ott van, ahová való.

Este felé fölvette ünneplő köntösét és átment a kastélyba.

— Én vagyok, nagyságos asszony — mondotta halkan, előrelépve.

A nagyságos is sápadt volt. Egy karosszékben ült valami papírost rejtett az ölében. Nyilván levelet a fiától, Dieppeből.

— Eljöttem, nagyságos asszony — ismételte a nótárius s lesütött tekintettel állt meg az öreg asszony előtt.

— Mit kíván tőlem?

— Semmit.

— Így hát... ön mindent tud!

— Mindent, nagyságos asszony dühnyögte halkabb hangon a szegény, kis boldog nótárius — de tudom azt is, hogy csak magamat vádolhatom. Miért vettem el? De nem azért jöttem.

— Nem ezért?

— Nem.

— Hát akkor?... Én nem segíthetek önön.

— Nem is arról van szó. Én arra akarom kérni, ne méltóztassék haragudni fiára, aki megszöktette... azt a... a feleségemet. Tessék neki pénzt küldeni...

A nagyságos felemelkedett a székből. Arcza egy szempillantás alatt kemény lett, mint a márvány.

— Hallja! kiáltotta parancsoló hangon, mely úgy belecsattant a jegyző fülébe, mint egy pisztolylövés, — ne beszéljen nekem ilyen aljasságot! Fiamnak, akiben nincs becsületérzés: egy krajczárt sem adok. Meglopni a gazdagot: bűn, — meglopni a szegényt... önt, szerencsétlen embert... aki nek csak egy kincse volt: becsületesség! Értette. Szegyen, hogy ezt szemébe kell mondanom.

— Én mégis arra kérem... rebegte halkan a kis ember.

— Soha! Egy krajczárt sem. Kitagadom azt a kölyköt, önt pedig, ha még egy szót mer szólani abban a gyalázatos dologban — kikergetem!

A kis nótárius valami affélet mormogott szakállába, hogy „hiszen igen éhezni fognak szegények"... Hangosan azonban nem szólit semmit, csak lelogatta busan a fejét, mint egy birka.

Művészi álmok.

— Levél a színigazgatóhoz. —

Urileányban és a szobacziában egyformán lázas álmokat kelt a szinpad. Ezer és ezer ily vágy születik és a legtöbbje köddé is oszlik. Sokan el is mennek a színházak hátsó kis kapujáig és csak ott fordulnak meg riadtan, anélkül, hogy az igazgatóval beszélni mertek volna. Másoknak annyi bátorságuk sincs, hogy odáig elmerészkedjenek. Áradozó levelekben ajánlkoznak az igazgatóknak. Makó Lajos igazgató ma egy ily művészi pályára vágyakozó leánytól kapott levelet, amely nincs minden eredetiség híján. Ki tudja, nem lesz-e valaha ebből a leányból nagy művésznő. És ép erre való tekintettel, a helyesirásai hibák kihagyásával, ime szószerint leközöljük a kisasszony levelét:

Mélyen tisztelt Igazgató ur!

Nagyon szépen kérem, olvassa el soraimat és azután ítéljen felettem. Tehát kezdem: április 1-én, 18-ik születésnapomon igen különös álmom volt, amely után feltettem magamban, hogy irok a tisztelt igazgató urnak, bármilyen eredménye lesz is levelemnek. Kérem, fogadjon be kóristanónek, vagy tudom is én minek nevezik a kezdő művésznőket. Ez volna életemnek legnagyobb vágya, ámbár félek, hogy teljesebbik be, mert nagyon nagy vagyok. Különbömben majd kiállítok magamról egy személyleírást: Először 170 centiméter magas vagyok. (Ugy-e bár ez nagy?) Slussbőség 54 cm., mellbőség 78 centiméter. Czipőszám 39. Hajam barna, szemem kék, testsúlyom 68 kiló. — Kész a személyleírás. Most még tudományomról: tudok három nyelven beszélni; énekelni, táncolni, füttyölni, cigarettázni. Ezek közül harmonikán legjobban. Tizennégy éves koromban már fölléptem egy műkedvelő előadásán. — Három hosszú szerepem volt a darabban és mind a hármát nagyon jól játszottam. Most, mivel megirtam mindent, igen szépen kérem igazgató urat, hogy írja meg a véleményét.

Nevem: H. Irma.

Az igazgató még nem felelt erre a levélre, de valószínűtlen, hogy szerződési ajánlatot tegyen a kisasszonynak. — Noha az 54 cm. slussbőség gondolkodóba ejtette. Terringettét! Akinek 54 cm. a deraka — annak már van valami képessége a művészethez!

TARKASAGOK.

Örök szerelem.

Regény.

Irtá: Mark Twain.

I. FEJEZET.

A nő szerelmes mosolylyal hajtá le a fejét a férfi vállára.

— Szeretsz? — kérdi a férfi.

— Szeretlek.

— Mindig fogsz szeretni?

— Mindig.

II. FEJEZET.

A nő szerelmes mosolylyal hajtá le a fejét a férfi vállára.

— Szeretsz? — kérdi a férfi.

— Szeretlek.

— Mindig fogsz szeretni?

— Mindig.

III. FEJEZET.

A nő szerelmes mosolylyal hajtá le a fejét a férfi vállára.

— Szeretsz? — kérdi a férfi.

— Szeretlek.

— Mindig fogsz szeretni?

— Mindig.

*

E regénynek többi fejezetei szóról szóra azonosak a fenti közölt 3 fejezettel. Az olvasó ezt talán egy kissé egyhangúnak találja, de a szerző kinyilatkoztatja, hogy ez tévedés, mert igaz ugyan, hogy a nő minden fejezetben ugyanaz, de a férfi: az minden fejezetben — más.

NAPI HIREK.

— A pályaudvar kivilágítása.

A debreczeni pályaudvar egyike a legszebbeknek az országban. — A debreczeni üzletvezetőség fáradhatatlan tevékenységű vezetője Tolnay Kornél mindent elkövet, hogy a debreczeni állomást a fővárosihoz hasonlóvá tegye. Az az újítás, melynek létesítésén most fáradozik, olyan nagyszabású, hogy az egész országban csak Budapesten van hozzá hasonló. Ugyanis az egész országban csak Budapesten van az meg, hogy nemcsak a pályaudvar várótermei és perronja van kivilágítva, hanem a pályaudvar sinpárjai között is világítás van. Debreczenben merült fel először az eszme, hogy itt is ki kellene világítani a pályaudvar egész területét. Nehezen ment ez azért, mert villamos világításunk nincs és a próbaképen e célból alkalmazott gázlámpák nem feleltek meg a várakozásnak és a célznak. Debreczeni Jenő, a légszeszgyár tevékeny igazgatója az ősszel konstruált egy e célra alkalmas árbozslámpát, melyet annak idején próbaképen felállítottak. A lámpa célszerűsége sikeresnek bizonyult és most az üzletvezetőség 15 évre szóló szerződést kötött a légszeszgyárral, mely szerint a Debreczeni Jenő által tervezett és alkalmasnak bizonyult 42 darab árbozslámpával kivilágítják a pályaudvar egész területét. Az erre vonatkozó szerződést a tanács is jóváhagyta és a jövő hóban már meg is kezdik a munkálatokat. Debreczen lesz tehát az első pályaudvar, Budapestet kivéve, az egész

országban, melynek egész pályaudvarát megvilágítják.

— **A szervezeti szabályzat módosítása.** A szervezeti szabályzat módosításának munkálatait a jövő héten megkezdik. Domahidy Elemér főispán a szabályzat módosítására kiküldött bizottságot e hó 13 ik napjának délutáni 3 órájára hívta egybe.

— **A gazdasági ismétlő iskola tervéi.** Hirt adtunk már arról, hogy a kormány kívánságára a városi tanács még a múlt évben előterjesztést tett a közgyűlésnek gazdasági ismétlő iskola felállítására végett. Az iskola költségeire 50000 koronát kért, helyül pedig a derecskei országot baloldalán a Barcsay és Kerekes féle majorsági földek előtt husz holdnyi területet ajánlott. Az ezen tul fekvő 37 hold földet pedig a gazdasági egyesület által tervezett gyümölcsfatelepe számára jelölte ki. A közgyűlés azonban mielőtt e tanácsi javaslatot érdemlegesen tárgyalta volna, mindkét ügyet visszautalta a tanácshoz, hogy előbb készíttesse el a gazdasági ismétlő iskola tervét és költségvetését, a gyümölcsfatelepre nézve pedig behatóbb tanácskozást indítson a gazdasági egyesülettel. Aczél Géza főmérnök szerdán terjesztette be az új szakiskolai terveit és kellő költségkimeléssel tervezett iskola építése, amelynek irányadó alapjául költségvetését. — E szerint a miniszteri utmutató szolgál, összesen 43505 koronába kerül, a gazdasági eszközök és felszerelések nélkül. — A szakiskola telepén a következő épületek vannak tervezve: az iskola, egy tanteremmel és munkateremmel, amelyeknek mind egyike 292 négyszög méter területű, 2. iroda és tanítói lakás, 3. cselédlak, istálló, zab és szerszám kamara, 4. nyitott szin, 5. Baromfi és sertésöl, 6. méhes, 7. trágyatelke, 8. kerítés és egyéb mellék építmények.

— **A Csokonai-kör drámapályázata.** A debreczeni Csokonai-kör választmánya tegnap döntött a Telegdy-Kovács-féle 800 koronás dráma-pályázatra beérkezett pályamunkák felett. Az ülésen Géressy Kálmán elnökölt s dr. Kardos Albert a kör főtájkára terjesztette elő az 5 tagu bíráló-bizottság jelentését. E szerint 10 pályamunka érkezett be, melyből egy vigjáték lévén, figyelembe vehető nem volt. A többi történeti drámák közül „A fekete embert“ dicséretben részesítette a bíráló-bizottság, mely az Enyingi Török Bálint cz. és a Gábor diák cz. drámák közt megosztatni javasolta. A Gábor diák versben van megírva, míg az Enyingi Török Bálint nagy szinpad hatást ígérő dráma, melynek háttere a reformácziónak Debreczenbe való behozatala. Utóbbi szerzője Szathmáry Zoltán, lapunk, a Debreczen helyettes szerkesztője, akinek egy darabja már szép sikert aratott a vidéki szinpadokon. A Gábor diák-ot Vályi Nagy Gusztáv joghallgató írta, aki több pályadíjas költemény szerzője. A bíráló-bizottság jelentését a választmány elfogadta. A két

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle arczerém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczerém szeplő, májfoltok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél, Debrecen, Kossuth-utc 1.

pályanyertes darab a jövő színházi évadban fog színrekerülni a debreczeni színházban.

— **A debreczeni orvos-gyógyász-egylet f. hó 9-én, szombaton d. u. 5 órakor saját helyiségében tudományos gyűlést tart.** A gyűlésen az egylet vendége dr. Komáromi Sándor karlsbadi fürdőorvos tart előadást a karlsbadi gyógy mód határáról gyomor- és bélbetegségeknél.

— **Nagy lopás egy szállóhelyen.** Tegnap megirtuk azt a nagy lopást, melynek károsa Papp Balázs hajdunánási marhakupecz, akitől egyik helybeli szállóhelyen 1480 koronát loptak el. Be lett bizonyítva, hogy Papp Balázst leittatták, illetve valami állomport keverték az italába, amitől olyan álmos lett, hogy hazatért a szállóhelyre, ahova elkövette egyik barátja, aki aztán álmában meglopta. A rendőrség a vizsgálatot megindította, de nagyon nehéz a helyzete, miután Papp Balázs nem tudja az illető nevét. A szállótulajdonos ezzel szemben azt állítja, hogy az illető Kovács Gábor somkuti marhakereskedő. A vizsgálatot tehát ilyen irányban folytatják.

— **Kinevezés.** A debreczeni kir. főügyész Szántó Ödön zilahi kir. járásbírói irnokot a zilahi kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

— **Magyar név.** Laska Miklós debreceni lakos és fia Dezső nevét Laskai-ra magyarosította.

— **A vérszes sertés hus** ügyében az ügyészség a vizsgálatot befejezte. A rendőrség ebben az ügyben a legszelebb irányu vizsgálatot indította meg. A helybeli Vidoni Testvérek szalámi-gyárából is 15 rud szalámit küldtek fel a budapesti állatorvosi akadémia vegyészeti osztályához. A szalámi rudak vegyelemezettek s azok minden tekintetben kifogástalanoknak találattak, ami a közönség nagy megnyugvására szolgál. Különben ebben az ügyben a végtárgyalást a helybeli kir. járásbírósnál a jövő héten tartják meg.

— **Az Országos Magyar Szövetség a Csokonai-körhöz.** Az Országos Magyar Szövetség gróf Esterházy János elnök és dr. Jancsó Benedek titkár a következő köszönő iratot intézték: Nagytekintetű Elnökség! Az Országos Magyar Szövetség márczius 25-én tartott választmányi ülése a Csokonai-körnek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott ama testvéri támogatásért, amelyet a szövetség iránt azzal tanúsított, hogy az általa márczius hó 5-én rendezett irodalmi estélyen bemutatta Debreczen hazafias értelmiségének s így lehetővé tette, hogy a szövetség debreczeni osztálya teljes erkölcsi sikerrel s a legbiztosabb kilátásokkal alakulhatott meg. Szövetségünk számára a nagytekintetű Elnökség kiválóan becses támogatását továbbra is kérvén, maradunk hazafias tisztelettel, Budapest, 1904 április 6., dr. Jancsó Benedek titkár, gróf Esterházy János elnök.

— **Értesítés adótárgyalásról.** Az 1902—3. év folyamán keletkezett III. oszt. kereseti adóköteles üzletek és vállalatok III. oszt. kereseti adójavaslatának bizottsági tárgyalására a határidő a következő sorrendben tüzetett ki, és pedig: f. év ápril 9-én I-ső kerület 654—736-ig. 12-én I. kerület 737—838-ig. 13-án II-ik kerület 459—547-ig. 14-én III-ik kerület 475—586-ig. 15-én IV. ker. 523—619-ig. 21-én IV. ker. 620—678-ig és mezőség. 22-én V. ker. 613—691-ig. 23-án V. és VI kerület 692—739-ig és 548—587-ig. 25-én VI-ik kerület 588—660-ig. 26-án

pénzintézetek. Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a jelzett napokon tartandó tárgyaláson, — városháza, I-ső emelet, 26-ik ajtó — saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek.

— **Adományok.** A siketnéma-iskola részére a következő adományokat vettem s köszönettel nyugtázom: Ó-Liszka község gyűjtése 70 fillér, Szilágyvármegye 1 kor. 40 fillér, főszolgabíró Nagykároly 7 kor. 80 fillér, Napkor község 1 kor. 80 fillér, Dombrád község 29 kor. 80 fillér, Kerek Bálint, Szöllőssy Mariska, Nadler Károly, Borbély József, Gaszner Károly, Kutassy Miklós, Sztán Győző, Véghő Sándor 1—1 korona, Acs Nagy Károly, Bartha Ferencz 2—2 korona, Gaál András 20 korona. — Füleky Pál, egyesületi pénztáros.

— **Halálozás.** Tóth Mihályné szül. Kovács Erzsébet okl. szülésznő ma reggel 3 órakor ellunyt. Temetése holnap, 8 án d. u. 3 órakor lesz a Kossuth-u. 41. sz. lakásról.

— **Meghívó.** A debreczeni iparossegédek továbbképző- és szakrajztanfolyamának folyó évi április hó 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor, a debreczeni állami főreáliskola rajztermében tartandó vizsgálatára az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1904. évi április hó 4-én. Dobieczycki Sándor, a tanfolyam felügyelő biz. elnöke.

— **A világ legjobb egér-csapdája** 20 krajczár, patkány-csapda 60 krajczár. Kapható: Mentze Henriknél.

TÁVIRATOK.

A szultán czáfol.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Bécs, április 7. A Fremdenblatt a porta köréből érkezett hírek szerint megczáfolja azt a hirtelést, mintha a szultán ama tartományokba, ahol a reform mozgalmak megindultak, egyik fiát akarná alkirálynak kinevezni.

Frigyes főherceg balesete.

Berlin, április 7. A Berliner Tageblatt arról értesít, hogy Frigyes főherceg kocsi-zás közben összeütközött egy automobillal és súlyosan megsérült. A balesetről értesítették Vilmos császárt.

Kitüntetett ellentengernagy.

Szentpétervár, április 7. A czár Srak ellentengernagyot a Wladimir-renddel tüntette ki. A többi hadparancsnokok is kitüntetésben részesültek, amiért Port-Arturnál a mult hó 8-án és 9-én a japán torpedónaszádok támadásait visszaverték.

IRODALOM.

— **A Csokonai-kör választmányi ülése.** A Csokonai-kör választmánya tegnap délután 5 órakor ülést tartott. Az elnök a jelenlevők üdvözlése után beszámolt Biró Lajos felolvasásának eredményéről. A gyűlés tárgyalás alá vette a debreczeni dalegylet átiratát, melyben tudatja, hogy a Mácsay Sándor által megzenésített Csokonai darabokat folyó hó 14-én a Bika szállóban tartandó Csokonai estén bemutatja és az ezen alkalommal úgy a dalegylet, mint a Csokonai kör tagjai 50 százalék beléptidij kedvezményben részesülnek. Végül a dalegylet kéri néhány

érzékkelhető Csokonai ereklyének a Csokonai estre való átengedését. A választmányi ülés a dalegylet átiratát tudomásul veszi és a kérelemnek szives készséggel tesz eleget és Mácsay Sándornak, ki a dalok kéziratát a Csokonai körnek ajándékozta, köszönetét fejezi ki. Körössy Kálmán indítványt terjesztett be, melyben a városháza épületét, hol a magyar szent korona 1849 januártól pár hónapig elhelyezve volt, emléktáblával jelölje meg. A választmány az indítványozó óhajlására megbizta Zoltai Lajos választmányi tagot, hogy levéltári és más adatok nyomán kutassa ki a szent korona Debreczenben történt elhelyezésének helyét. Az ezzel kapcsolatos munkák elvégzésével Komlóssy Arthur, Kőrösi Kálmán dr. és Kardos Albert drt bizza meg.

— **Előfizetési felhívás.** Dr. Thót László „Utítárczák“ című kötetére az alábbi előfizetési felhívást bocsájtotta ki Komáromy József: Van szerencsém a n. é. olvasó közönség b. tudomására hozni, hogy dr. Thót László ügyvédjelölt urnak „Utítárczák“ című művét kiadásomban közrebocsátom. A munka Európa összes országainak minden nevezetesebb városáról fog tartalmazni ismertetést s különös tekintettel lesz benne a szerző ur a képzőművészet (festészet, szobrászat) remekeinek az ősmertetésére s a történelmi szempontból nevezetes látnivalóknak a leírására s az ezek, valamint az ethnografiai érdekességek szemléltetésére. Hogy a könyv ezen czéljának minél jobban megfelelhessen, körülbelül 40 kitűnő eredeti felvételű képpel lesz diszitve, amelyek a munka értékét kétségtelenül emelni fogják. A mű június végén fog megjelenni, terjedelme 200 oldal (13 nyomtatott iv) lesz s előfizetési ára füzve 3 kor., diszkötésben 4 korona. Az előfizetési ivatek legkésőbb április 30-áig kérem hozzám beküldeni, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozva legyenek. Debreczen, 1904. márczius hó. Kiváló tisztelettel Komáromy József, kiadó-nyomdatulajdonos. A felhívást melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Budapesti ártózsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— márczius 7

Készáru: ártartó.

Buza áprilisra	8 02—8 03
Buza májusra	8 06—8 07
Buza októberre.	7 96—7 97
Rozs áprilisra	6 32—6 33
Rozs októberre.	—
Zab áprilisra	5 25—5 26
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5 13—5 14
Tengeri júliusra	5 23—5 25

Felmondott 51,000 mm. buza, 105,000 mm. rozs és 12,000 mm. zab.

A fümagtermelésről.

A fümagtermelés fáradságos és sok munkát igénylő, de egyszersmind nagyon jövedelmező foglalkozási ág. Különösen a jobb réti füvek magvának termelése indokolt, mert ezek mindig igen keresett czikket képeznek. A fümagtermelés két-féle módon üzetik, egyrészt a réten termő

különböző fűvek magvainak egyszerű gyűjtésével, másrészt a tulajdonképeni mesterséges fűmagtermelés útján. — Az előbbi egyszerűbb, az utóbbi jövedelmezőbb eljárás. Mindenekelőtt azzal kell tisztában lenni, hogy mely fűféléseket akarjuk termelni s különösen azzal, hogy az e célra szánt talajon melyfélésegek termelhetők sikerrel. Magtermelésre alkalmas fűvek a francia és olasz perje, komócsin, csomós ebir, réti- és juhcsenkesz, taréjos czinczor, vérféjű csábair. Fűmagtermelésre mindig jó erőben és védett fekvésben levő talajok választandók s főfigyelem fordítandó arra, hogy a talaj a fűnemnek megfelelően választassék meg. Termelhetők tisztán vagy keverékben; az első mindig határozottan előnyösebb; 8—15, vagy ha kapálni szándékozunk, 25—30 cm. sortávolságra vetendők el. A talaj gyommentes legyen s ezért azon előzetesen több évig kapásokat és buja fejlődésű takarmánynövényeket termeljünk. Az ápolás legfeljebb kapálásból és az oda nem tartozó s a tenyészet ideje alatt jól kivethető egyéb fűvek, a gyomok irtásából áll.

Az első évben magtermelésre nem számíthatunk, de már a második évben igen s ha kellő gondozásban részesítjük és az évelő növényekből áll, 3—6 évig is kitart. Ha a kalászkák elsárgulnak, aratható. Markokba és kiszáradás után kévékbe kötve kicsépelhető. Vethető védőnövényvel, vagy anélkül; védőnövényül a zab ajánlható, mely még zöldjében lekaszálandó. A fűvek különösen a talaj kálitartalmát veszik igénybe s ezért a kálitartalmu műtrágyák (kainit) alkalmazása eléggé nem ajánlható. Kat. holdanként 80—120 kg. kainit alkalmazása lesz a megfelelő mennyiség. A különböző fűvek magtermése kat. holdanként 2—4 q. között ingadozik. A fűmagvak árai igen eltérők; 1 métermázsa ára 80—120 korona, ami, tekintetbe véve azt, hogy termelésük aránylag csekély önköltségbe kerül, jövedelmezőnek mondható.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

2
Anyja büszke volt reá elemi tanulmányai befejeztekor s nem tartózkodott kimondani, hogy nagyra törekvő szellem rejlik benne. André apó, ki szegény és fősvény volt: csak nagynehezen adta beleegyezését, hogy Párisba menjen jogot hallgatni, de oly nagyon szükön látta el a szükséges némi pénzsegélyvel, hogy az ifju csaknem nyomorral küzdött, anélkül, hogy menekülni bírt volna a kinos helyzetből. Péter meghitt körben nagyon kellemes társalgó volt, gondolatait leírni még jobban tudta, de idegenek előtt oly félénkség és zavar lepte meg, mi lehetlenné tette reá nézve valaha nyilvános térre lépni, vagy nagy tömeg előtt szónokolni s túllépni mindennapi megszokott körén.

Ez okon gondolni sem lehetett arra, hogy ügyvéddé legyen, ami pedig a jegy-zőséget, vagy saját ügyvivői hivatal nyitását illeti, a mellett, hogy maga is irtó-

zott a huza-vonától, jól tudta, miszerint atya sohasem fogná elzáróztatani kis földbirtokát, hogy ennek árán szerezzen számára ily hivatali állást.

S még ha ez el is határozza magát ily nagy hősiességre, Péter akkor sem adta volna beleegyezését.

Nem érzett magában elég képességet és erélyt, egymaga biztosítani szülői jövőjét. Ezért a jogi tanfolyamot csak lelkiismerete megnyugtatósaúl végezte be s azután más tanulmányoknak adta át magát, de egynek sem oly komolyan és mélyrehatóan, hogy jövedelmet adhatott volna neki.

Szerette különösen a természettant, a természetrajzot, de mindezt inkább csak azért tanulmányozta, hogy eleget tegyen a hatalmas tudni vágyának, az önbirálatnak, melyet keblében érzett. Képes lett volna könyveket írni; irt is össze-vissza mindenfelét, de csak önmagának, semmit ki nem nyomatott.

Nem, mert félt a középszerűségtől. Végre talált magának elhelyezést: meghívást kapott két jó családbeli fiatal ember mellé felügyelőnek, kiket el kellett kísérnie külföldi utjokra.

II.

Az utazás Péternek fővágya, ábrándjai netovábbja volt mindig. Növendékeinek nagy hasznára vált velök utazniok, mert a természetrajzot kellemes módon tudta velük közölni.

Beutazták együtt Európát és Ázsiának is egy részét, Épen készültek Amerikába indulni, midőn a fiatal emberek atya nehéz beteg lett s emiatt haza kellett térniök.

Az atya e betegség következtében annyira elgyengült, hogy a fiuknak kellett a banküzlet élére állani s ezzel az Andre Péter teendői megszűntek, véget értek.

Ekkor harminczöt éves volt s összeszámítva megtakarított pénzét, úgy találta, hogy tizezer franknak az ura; szülői kérték, hogy vegyen falujában egy kis földbirtokot s telepedjék meg körülben. Töltött is otthon néhány hetet, de szerfelett untatta e szűkkörü elvonultság, a minden tekintetben szerény életmód, melyhez nem volt már szokva.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, ápril hó 7-én, bérlet 157-ik szám „A”

A drótos-tót.

Nagy operette 3 felvonásban.

Holnap, pénteken, április hó 8-án, bérlet 158-ik szám „B” először:

Sursum Corda.

Sziumü 4 felv.

Tavaszi

minta gyűjteményünk

a legújabb

ruha-kosztüm és

blouz szöveteinkből

a n. é. közönség

rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatáruhaza

Debreczen, Kossuth-utca 5.

20,000 darab nemes rózsató

a legkitünőbb fajokban kapható **mükertészeti és rózsatelepemen**, a M. Á. V. főállomása mögött, a csolnakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert). **Virágcsarnokban** (Piac-utca 26. sz. Telefonszám 340.) mindenféle virágmunkák, csokrok, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készítettnek — A n. é. közönséget tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Farkas Gyula

mükertész, Debreczen.

Hartstein Kálmán

Magyar kir. államvasutak gépgyára vezérügynökének kerületi képviselője.

Debreczen, Piac-utca 83-dik szám.

A tavaszi idény előlkeztével a n. é. gazdaközönség szives figyelmét felhívja a fenti képviselőlet a magyar kir. államvasuti gépgyár most ujonnan készült gőzcséplő **gar-nituráira**, fűkaszáló, arató és egyéb gépjéire.

Ugyanott a fejjobb minőségben kaphatók: vetőgépek, szénagyűjtők, konkolyozók, rosták, ekék, malomberendezések, olajsajtók és gépek; cséplésre készűn, legfinomabb gépolaj, gépsziradékok, szajak és mindennemű gépalkatrészek. Első rendű erőtakarmány. Roman és Portland cement zsák és vagon számára.

Kívánatra részletes felvilágosítást készséggel nyújt a fenti képviselőlet.

Gépjavitások

Fáji Bertalan

Rákóczi-utca 34. sz. alatt lévő gépjavitó műhelyben eszközöltetnek.

4645.

1904.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város színházának 1905. évi október 1-től 1911. évi október 1-ig terjedő 6 évre a f. évi 3435. sz. tanácsi végzéssel jogerejűleg megállapított feltételek mellett leendő kiadására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Pályázó tartozik kellőleg felszerelt és 20,000 (Huszezer) korona biztosítékának a házipénztárnál letételez igazoló elismervényvel ellátott kérvényét, melyben szak-képzettege okmányolandó, — legkésőbb folyó évi április hó 23-ik napjának délutáni 5 órájáig a városi polgármesteri hivatalhoz beadni s abban kinyilatkoztatni, hogy úgy a „Pályázati feltételeket“, mint a debreczen—nyiregyháza—m.-szigeti szini kerületre vonatkozó „Egyezményt“, valamint Nyiregyháza és M.-Sziget városok küőn feltételeit ismeri s azok teljesítésére magát kötelezi. Mindezek kívánatra a polgármesteri hivatal által megküldetnek s ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Később beadott távirati vagy utóajánlatok, figyelembe nem vétetnek.

A tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, vagy azok mindenikét vissza is utasíthassa.

Kelt Debreczen sz. kir. város Tanácsának 1904. márczius 28-án tartott üléséből.

A városi tanács.

45/1904. vhsz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbíróóság 1904. Sp. II. 19/3. sz. végzése következtében Dr. Mariska György ügyvéd által képviselt Antal Vinceze és társa debreczeni lakosok javára Burai János derecskei lakos ellen 110 korona tőke és jár. erejéig 1904 márczius 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1281 koronára becsült butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járásbíróóság 1904 V. 22/2. sz. végzése folytán 110 korona tőkekövetelés, ennek 1904 január 14-től járó 5% kamatai és eddig összesen 68 korona 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Derecskén alperes lakásán leendő eszközzésére 1904. évi április hó 16-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitzetnek és ehhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Derecskén, 1904. évi márczius hó 31-én.

Sipos Gergely,
kir. végrehajtó.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknek a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyerménynél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyerményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57,080 számú sorsjegyre,
a 100.000	a 74.366 sz. sorsjegyre
a 100.000	az 52.528 „ „
a 100.000	a 94.780 „ „
a 90.000	a 109.780 „ „
a 90.000	a 83.610 „ „
a 90.000	a 92.787 „ „
a 80.000	a 83.061 sz. sorsjegyre
a 70.000	a 81.161 „ „
a 70.000	az 5.498 „ „
a 60.000	az 51.613 „ „
a 60.000	a 76.347 „ „
a 50.000	a 4.036 „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyerményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő nagy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékában újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyermény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyermény a legerősebb esetben

1.000.000 korona

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyermény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen **55.000 nyermény és jutalom 14.459.000 korona összegben.**

Az I. osztályu sorsjegyek tervezeti árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.— $\frac{1}{2}$ eredeti sorsjegy frt 3.— vagy kor. 6.—; $\frac{1}{1}$ eredeti sorsjegy frt 6.— vagy kor. 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul, Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. április hó 13-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Vaczi-körút 4/a.

II-ik fiók: Múzeum-körút II/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőtével levágandó. **TÖRÖK A. ÉS Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyét a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { mellékelem bankjegyekben (bélyegeken).
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző
utánvételezni kérem } tőrlendő.

Pontos cím:

Hölgyek részére

RUHA DIVAT

A tisztelt közönség előtt előnyösen ösmert

MÜTEREM.

D. LESSNER

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81—83. BÉCS,

nagyarányu fényesen berendezett áruházát a legmelegebben ajánljuk.

FELELŐSSÉGET VÁLLALUNK A JÓMINŐSÉGÉRT!!!

Képes divatlapok, valamint árjegyzékek, magyarázatok és minták gyapju, selyem és mosó szövetekből kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyapju divat szövetek 24 krajczártól 4 frt 30-ig.

Selyem divat szövetek 95 „ 4 forintig.

Mosó divatszövetek 12 „ 2 frt 50-ig.

=====**Rendeléseknél tessék e lapra hivatkozni.**=====

ZÁDOR LAJOS

divatterme

Női ruhakészítő műtermében,
elsőrendű képzett derék-
varrónók
felvételnek.

— A ki —

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készit tervrajzokat, költségvetést

Apró hirdetések.

WEIDNER JÓZSEF 46 év óta fenálló cipőüzlete, berendezés és 5 évi bérlettel, családi körülmények miatt eladó.

SZÓDAVIZ GYÁRTÁSHOZ szükséges jókarban levő gép kedvező fizetési feltételek, esetleg részleltetésre is eladó. Czim a kiadóhivatalban.

NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.

főülmulhatatlan
gyomorbeteg, diarrhoeában, bélhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek próbadozok és répiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNÁL féle
forakltárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

A szőlő PERONOSZPORAJA ellen

való védekezésben általánosan elismert legjobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle **BORDÓI-POR.**

Ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban à klg 66 fil., 10 és 5 kilogrammos zsákokban à klg. 70 fil. 2 kilogrammos dobozokban à klg. 70 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálicz, a permetezőzt sohasem dugítja.

A magyaróvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkitünőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda biz nyvitványa bárkinék díjtalanul megküldetik

A bordói-por ezenkívül kiünő eredménnyel használható a burgonya-vész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonaszávásra és barmfi-ölak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A por kapható és megrendelhető:

KONTSEK GEZA kereskedőnél **Debreczenben.**